

Η προετοιμασία και η κατανόηση του τι είναι η ακτινοθεραπεία μπορούν να συμβάλουν στην ελάττωση του άγχους που περιβάλλει τη θεραπευτική σας αγωγή. Ρωτήστε τον ογκολόγο, το γιατρό ή τη νοσοκόμα σας αν έχετε τυχόν απορίες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη θεραπευτική σας αγωγή. Συζητήστε με το γιατρό σας σχετικά με τους κινδύνους και τα οφέλη της ακτινοθεραπείας.

Τι είναι η ακτινοθεραπεία;

Η ακτινοθεραπεία χρησιμοποιεί ακτίνες Χ για να καταστρέψει ή να βλάψει τα καρκινικά κύτταρα ώστε να μην μπορούν να πολλαπλασιαστούν. Η ακτινοθεραπεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη θεραπευτική αγωγή του πρωτοπαθούς ή προχωρημένου καρκίνου.

Μερικές φορές, η ακτινοθεραπεία είναι η μόνη θεραπευτική αγωγή που χρησιμοποιείται, άλλες φορές χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με χειρουργική επέμβαση ή/και χημειοθεραπεία. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για μείωση του μεγέθους του καρκίνου και για ανακούφιση πόνου, δυσφορίας ή άλλων συμπτωμάτων.

Γιατί χορηγείται η ακτινοθεραπεία;

Οι στόχοι της ακτινοθεραπείας είναι οι εξής:

Ίαση (πλήρης θεραπεία) – ορισμένες μορφές καρκίνου μπορούν να θεραπευτούν πλήρως με ακτινοθεραπεία από μόνη της, ή σε συνδυασμό με άλλες θεραπείες.

Έλεγχος – η ακτινοθεραπεία μπορεί να θέσει υπό έλεγχο ορισμένους καρκίνους, μειώνοντας το μέγεθός τους ή σταματώντας την εξάπλωσή τους.

Ανακούφιση συμπτωμάτων – αν δεν είναι δυνατή η ίαση του καρκίνου, τότε η ακτινοθεραπεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μείωση των συμπτωμάτων του καρκίνου και για παράταση μιας καλής ποιότητας ζωής.

Πότε χρησιμοποιείται η ακτινοθεραπεία;

Η ακτινοθεραπεία μπορεί να είναι η κύρια θεραπευτική αγωγή. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για να βοηθήσει μια άλλη θεραπεία. Αυτό ονομάζεται συμπληρωματική θεραπεία (adjuvant therapy).

Η συμπληρωματική ακτινοθεραπεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί πριν από την κύρια θεραπεία σας για να μειώσει το μέγεθος του καρκίνου. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συρρικνωθεί ο καρκίνος πριν από τη χειρουργική επέμβαση ή, μετά τη χειρουργική επέμβαση, για να σταματήσει την ανάπτυξη των καρκινικών κυττάρων που ίσως απέμειναν. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιείται επίσης σε συνδυασμό με τη χημειοθεραπεία.

Πώς χορηγείται η ακτινοθεραπεία;

Ο ογκολόγος-ακτινοθεραπευτής (radiation oncologist) είναι ειδικός στη θεραπευτική αγωγή του καρκίνου με ακτινοθεραπεία. Αυτός ή αυτή θα οργανώνει και θα εποπτεύει την ακτινοθεραπεία σας. Ο ακτινοθεραπευτής (radiation therapist) χειρίζεται τα μηχανήματα ακτινοθεραπείας υπό τις οδηγίες του ογκολόγου-ακτινοθεραπευτή.

Η ακτινοθεραπεία χορηγείται από έξω (εξωτερική δέσμη ακτινοβολίας) ή μέσα στο σώμα (βραχυθεραπεία). Στην ακτινοθεραπεία εξωτερικής δέσμης (external beam radiation therapy), η μηχανή κατευθύνει την ακτινοβολία προς τους καρκινικούς και τους γύρω ιστούς. Στην εσωτερική ακτινοθεραπεία, το ραδιενεργό υλικό μπαίνει σε λεπτούς σωλήνες και τοποθετείται στο σώμα σας κοντά στον καρκίνο.

Πόσο καιρό διαρκεί μια σειρά θεραπευτικής αγωγής;

Διαφορετικοί άνθρωποι χρειάζονται διαφορετικό αριθμό αγωγών

ακτινοθεραπείας. Ορισμένοι άνθρωποι χρειάζονται μία μόνο θεραπεία, ενώ άλλοι θα χρειάζονται ακτινοθεραπεία πέντε ημέρες την εβδομάδα για αρκετές εβδομάδες. Αν κάνετε εσωτερική ακτινοθεραπεία, τα εμφυτεύματα μπορεί να παραμείνουν στη θέση τους για λίγα λεπτά, μία έως έξι ημέρες ή μονίμως.

Η θεραπευτική αγωγή σας θα εξαρτηθεί από το είδος καρκίνου που έχετε, πού βρίσκεται, το μέγεθός του, τη γενική σας υγεία και άλλες αντικαρκινικές θεραπείες που ίσως έχετε κάνει.

Πονά η εξωτερική ακτινοθεραπεία;

Η εξωτερική ακτινοθεραπεία δεν πονά. Η ακτινοβολία είναι αόρατη και άοσμη, ωστόσο μπορεί να ακούτε ένα βουητό όταν η μηχανή είναι αναμμένη. ΔΕΝ θα εκπέμπετε εσείς ραδιενέργεια. Η επαφή με άλλους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων εγκύων γυναικών και παιδιών, είναι ασφαλής όταν κάνετε θεραπευτική αγωγή και μετά.

Πονά η εσωτερική ακτινοθεραπεία;

Ενδέχεται να αισθανθείτε μια μικρή ενόχληση από το εμφύτευμα, ωστόσο δεν θα πρέπει να έχετε σοβαρό πόνο ή να νιώσετε αδιαθεσία κατά τη διάρκεια της θεραπείας με εμφύτευμα. Ενώ βρίσκεται στη θέση του το ραδιενεργό σας εμφύτευμα, ενδέχεται να εκπέμπει κάποια ακτινοβολία έξω από το σώμα σας στον περιβάλλοντα χώρο. Θα υπάρχουν όρια στις επισκέψεις όταν είναι τοποθετημένο το εμφύτευμα.

Ποιες είναι οι πιθανές παρενέργειες;

Οι παρενέργειες μπορεί να διαφέρουν κατά πολύ και θα εξαρτηθούν από την περιοχή του σώματός σας που υποβάλλεται σε θεραπεία. Πολλές από αυτές τις παρενέργειες μπορούν να αντιμετωπιστούν και θα εξαφανιστούν σταδιακά μετά το πέρας της θεραπείας σας. Στις πιθανές παρενέργειες συμπεριλαμβάνονται:

- Κόπωση (κούραση)
- Ξηρό, κόκκινο δέρμα ή φαγούρα
- Πρήξιμο
- Ανορεξία
- Ναυτία (αναγούλα)
- Δυσπεψία
- Ξηρότητα ή πόνος στο λαιμό ή στο στόμα
- Βήχας ή δύσπνοια.

Θα επηρεάσει η ακτινοθεραπεία τη γονιμότητά μου;

Η ακτινοθεραπεία που κάνετε σε περιοχές κοντά στα αναπαραγωγικά σας όργανα μπορεί να επηρεάσει τη γονιμότητά σας ή την ικανότητά σας να κάνετε παιδιά, προσωρινά ή μόνιμα. Συζητήστε αυτό το ενδεχόμενο με το γιατρό ή τον ειδικό γιατρό σας.

Να θυμάστε ότι αν έχετε οποιοσδήποτε ανησυχίες ή ερωτήσεις, παρακαλείστε να επικοινωνήσετε με το γιατρό σας.

Πού μπορώ να βρω αξιόπιστες πληροφορίες;

Γραμμή Βοήθειας Αντικαρκινικού Συμβουλίου 13 11 20

Πληροφορίες και υποστήριξη για εσάς και την οικογένειά σας με κόστος τοπικής κλήσης από οπουδήποτε στην Αυστραλία.

Ιστοχώρος Αντικαρκινικού Συμβουλίου

(με συνδέσμους σε Αντικαρκινικά Συμβούλια πολιτειών και επικρατειών)
www.cancer.org.au

Υπηρεσία Μετάφρασης και Διερμηνείας 13 14 50